

У яких країнах учні найкраще вміють читати онлайн матеріали?

- ✓ Найкращі результати в читанні онлайн, дослідження щодо якого проведено в межах PISA, показав Сінгапур, потім ідуть Корея, Гонконг (Китай), Японія, Канада та Шанхай (Китай).
- ✓ Учні в Австралії, Канаді, Ірландії, Кореї, Сінгапурі та США демонструють найкращі навички вебперегляду. Частіше, ніж учні в інших країнах, вони уважно ставляться до вибору покликань, за якими треба переходити, перш ніж клікнути на них, і переходять за відповідними покликаннями доти, поки не знайдуть відповіді на питання.
- ✓ Існує міцний зв'язок між результатами країн у галузі цифрового читання та тим, наскільки добре учні орієнтуються в цифрових текстах.

Якщо ви вмієте читати на папері, то ви можете читати й онлайн. Так? Так, але... У цьому останньому маленькому слові криється важлива відмінність між цими двома навичками. Щоб добре читати в інтернеті, ви повинні вміти орієнтуватися в межах сторінок / екранів тексту і між ними, а також відфільтровувати відповідні та надійні джерела зі, здавалося б, безмежної кількості іншої інформації. Оскільки інтернет-медіа та інші інтернет-сервіси пропонують нові можливості для збагачення нашого приватного та професійного життя, ми повинні легко працювати з цифровими текстами та володіти специфічними навичками оцінювання та навігації, які потрібні, щоб уповні скористатися цими можливостями.

Секрет гарного читання в інтернеті .....

Дослідження PISA-2012 мало на меті виявити, наскільки добре учні вміють читати онлайн-тексти, орієнтуватися в них і розуміти їх. Штучне середовище браузера з вебсайтами, вкладками та гіперпокликаннями забезпечувало контрольовані налаштування, за допомогою яких можна було спостерігати за ефективністю читання учнів, а також за їхньою поведінкою під час перегляду вебсторінок.

Найкращі результати в онлайн-читанні в PISA показали такі країни / економіки, як Сінгапур, Корея, Гонконг (Китай), Японія, Канада та Шанхай (Китай). Значною мірою цей рейтинг віддзеркалює результати й щодо читання друкованих матеріалів, підтверджуючи думку про те, що учні не можуть досягти успіху в читанні в інтернеті, якщо не вміють розуміти друковані тексти та зробити з них правильні умовиводи. Але між двома рейтингами спостерігаються важливі відмінності, і вони пов'язані головним чином з умінням, яке є унікальним для цифрового читання – зі здатністю учнів орієнтуватися в інтернет-середовищі.

Наприклад, учні в Кореї та Сінгапурі набагато краще працюють у цифровому

середовищі, ніж учні інших країн із подібними результатами в читанні друкованих матеріалів. Така сама ситуація і з учнями з Австралії, Канади, Гонконгу, Китаю, Японії та США порівняно з учнями з інших країн / економік.

Результати читання цифрових і друкованих текстів у 2012 році

	Читання цифрових текстів		Читання друкованих текстів	
	Середній бал	Рейтинговий діапазон	Середній бал	Рейтинговий діапазон
Сінгапур	567	1 - 1	542	2 - 4
Корея	555	2 - 3	536	3 - 5
Гонконг-Китай	550	2 - 4	545	2 - 4
Японія	545	3 - 4	538	2 - 5
Канада	532	5 - 6	523	6 - 9
Шанхай-Китай	531	5 - 6	570	1 - 1
Естонія	523	7 - 10	516	9 - 11
Австралія	521	7 - 10	512	10 - 12
Ірландія	520	7 - 11	523	6 - 9
Китайський Тайбей	519	7 - 11	523	6 - 9
Макао-Китай	515	10 - 12	509	12 - 14
США	511	10 - 15	498	15 - 19
Франція	511	10 - 14	505	12 - 16
Італія	504	12 - 17	487	17 - 25
Бельгія	502	14 - 17	509	11 - 15
Норвегія	500	14 - 18	504	12 - 16
Швеція	498	14 - 18	483	19 - 25
Данія	495	16 - 19	496	15 - 18
Португалія	486	18 - 21	488	17 - 24
Австрія	480	19 - 22	490	17 - 23
Польща	477	19 - 23	518	7 - 11
Словацька Республіка	474	20 - 24	463	27 - 27
Словенія	471	22 - 24	481	23 - 25
Іспанія	466	22 - 26	486	19 - 25
Російська Федерація	466	23 - 26	475	25 - 26
Ізраїль	461	24 - 28	486	18 - 26
Чилі	452	26 - 28	441	28 - 29
Угорщина	450	26 - 28	488	18 - 24
Бразилія	436	29 - 29	413	30 - 30
ОАЕ	407	30 - 30	442	28 - 29
Колумбія	396	31 - 31	403	31 - 31

Примітки: Показані лише країни / економіки, які брали участь в оцінюванні читання друкованих і цифрових текстів у 2012 році. Країни ОЕСР позначені чорним кольором.

Оскільки середній бал базується на вибірці, неможливо визначити точний рейтинг країни серед країн-учасниць / економік. Рейтинговий діапазон відображає невизначеність, пов'язану із середнім балом.

Країни та економіки впорядковано відповідно до зменшення середньої ефективності цифрового читання.

Джерело: ОЕСР, база даних PISA-2012.

На відміну від них, учні в Польщі та Шанхаї (Китаї), попри те, що отримали високі бали за читання друкованих матеріалів, мали більші труднощі в застосуванні своїх навичок читання друкованих матеріалів в інтернет-середовищі, порівняно з їхніми однолітками у вищезгаданих країнах.

Аналіз навігаційної поведінки учнів під час виконання тесту із цифрового читання проливає світло на те, що лежить за межами порівняння щодо цифрового читання для учнів попередньої групи країн та економік.

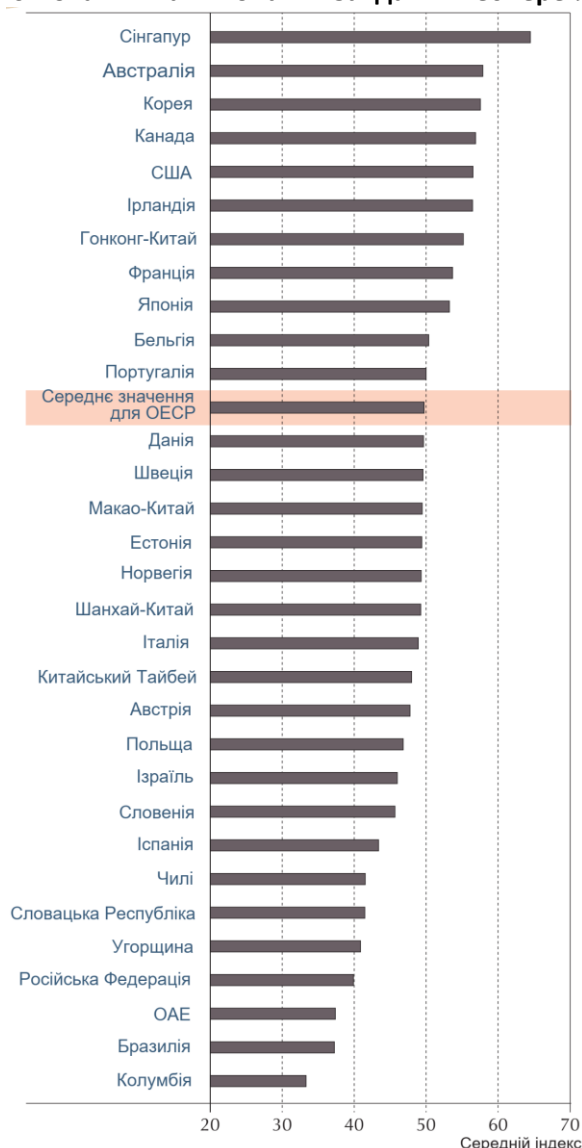
... це мати здатність легко і вдумливо орієнтуватися в цифровому середовищі.

У середньому учні із Сінгапуру посідають найвище місце за якістю поведінки в інтернеті. За ними йдуть учні з Австралії, Кореї, Канади, США та Ірландії. Учні в цих країнах, як правило, є дуже уважними, роблячи вибір щодо навігації в інтернеті. Вони ретельно оцінюють, які покликання варто клікати, перш ніж клікнути на них, і переходять від покликання до покликання стільки, скільки потрібно для вирішення завдання. Як результат, у всіх цих країнах ефективність цифрового читання є вищою, ніж можна було б очікувати, виходячи лише з результатів читання друкованих матеріалів.

Тим часом учні в країнах / економіках Східної Азії проходять найдовший шлях

(послідовність) від покликання до покликання у текстах для читання онлайн. У Гонконгу (Китаї), Японії, Кореї та Сінгапурі послідовності переходів із сайту на сайт, як правило, хорошої якості. Але в Макао (Китай), Шанхаї (Китай) та Китайському Тайбеї один учень з п'яти відвідує більше тих вебсторінок, що не стосуються завдань, ніж тих, які відповідні завданням. Ці учні можуть бути наполегливими у своїх зусиллях, але все ж вони погано орієнтуються в текстах для читання онлайн.

Орієнтований на виконання завдання вебперегляд

Примітки: Для обчислення індексу орієнтованого на завдання вебперегляду учнів було проранжовано відповідно до якості їхньої навігаційної поведінки. Значення країн у цій таблиці відповідають середньому процентильному рангу учнів у міжнародному порівнянні тих учнів, які склали тест одного типу. Високі значення цього індексу відображають довгі послідовності навігації, які містять велику кількість кроків, що стосуються завдання, і майже повну відсутність кроків, які не відповідають завданням.

Країни та економіки впорядковано відповідно до зменшення індексу орієнтованого на завдання вебперегляду.

Джерело: База даних ОЕСР, PISA-2012.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888933253082>

Опис навігаційної поведінки учнів

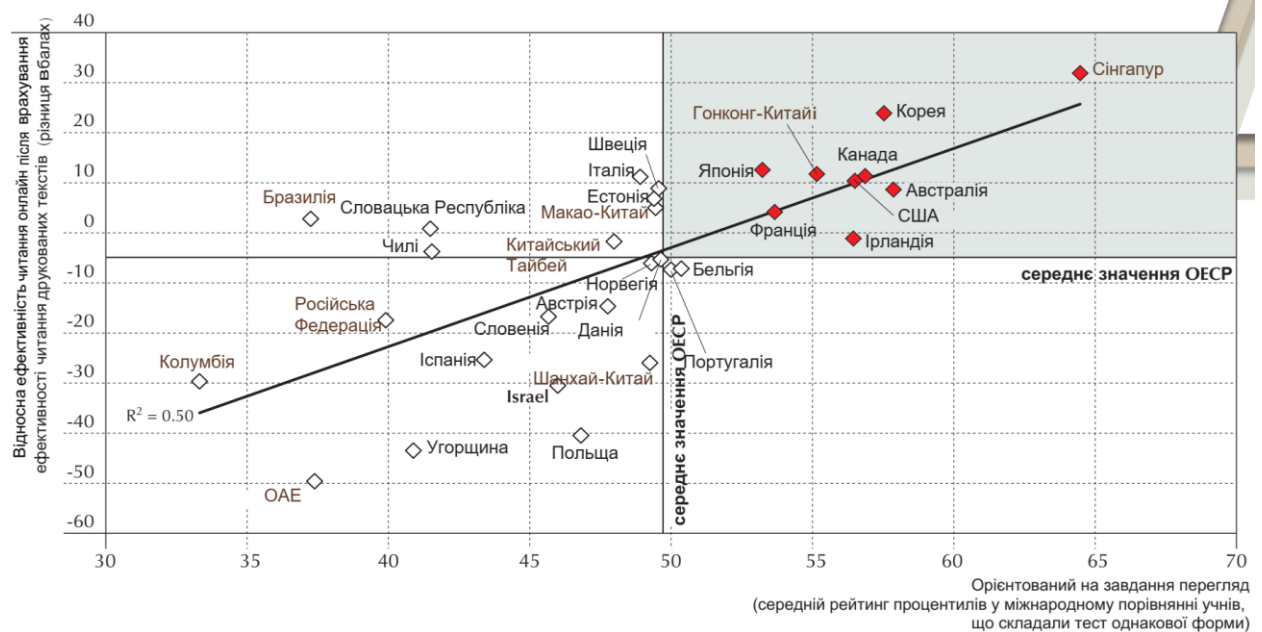
Щоб описати навігаційну поведінку учнів під час тестування із читання онлайн, повні послідовності перегляду учнів були розділені на елементарні послідовності («кроки») від початкової та цільової сторінки. Два індекси були отримані за підсумками підрахунку кроків.

Перший індекс вимірює кількість кроків навігації. Щоб зробити це порівнянням для учнів, які пройшли різні форми тестування, *індекс загальної активності вебперегляду* обчислюється як процентиль при розподілі всіх учнів, яким задавали однакові запитання. Можна сказати, що учень, значення якого, скажімо, 73 за цим індексом, переглядав більше сторінок, ніж 73 % студентів, які пройшли тест того самого виду.

Другий показник стосується якості кроків навігації. Не всі сторінки, доступні для перегляду в тестах із читання онлайн, привели учнів до інформації, яка була корисною або необхідною для конкретного запитання, яке їм було надано. *Індекс орієнтованого на завдання вебперегляду* вимірює те, наскільки відповідають послідовності навігаційної активності учнів очікуванням з огляду на вимоги завдання. Високі значення цього індексу відповідають довгим послідовностям навігації зі значною кількістю кроків, що відповідають завданням (кроки від однієї відповідної сторінки до іншої відповідної сторінки) і майже безпомилкові (кроків, що ведуть до неактуальних сторінок, мало або немає).

У країнах ОЕСР кожен десятий учень мав не мав можливостей для роботи в інтернеті або ці можливості були обмежені, про що свідчать відсутність базових навичок роботи з комп'ютером, недостатня ознайомленість із специфікою вебперегляду або відсутність мотивації. У країнах / економіках Східної Азії таких учнів дуже мало. На противагу їм у Бразилії, Колумбії, Угорщині, Ізраїлі, Польщі та Об'єднаних Арабських Еміратах більш ніж кожен шостий учень належить до цієї групи, що й зумовлює нижчі показники цих країн із читання онлайн, ніж очікувалося.

Зв'язок між ефективністю читання онлайн та навігаційною поведінкою

Примітки: Відносна ефективність країн / економік у читанні онлайн є середньою різницею між спостережуваною та очікуваною успішністю учнів. Очікувана успішність кожного учня оцінюється за допомогою регресійної моделі як прогнозована ефективність його у читанні онлайн, ураховуючи більший бал цього учня у читанні. Кожний ромб позначає середні значення країни / економіки.

Джерело: База даних OECD, PISA-2012.

Узагальнення: Для ефективного читання в інтернеті учні повинні вміти планувати, виконувати пошук, оцінювати корисність інформації та достовірність джерел. Більшість 15-річних не можуть розвинути ці навички лише за допомогою випадкової практики; їм потрібні чіткі вказівки вчителів та високоякісні освітні ресурси для оволодіння цими навичками, які стають важливішими, ніж раніше.

За більш детальною інформацією

звертайтеся до Франческо Аввісаті (Francesco.Avvisati@oecd.org).

Ознайомтеся з: OECD (2015), *Students, Computers and Learning: Making the Connection* (Учні, комп'ютери та навчання: встановлення зв'язку), PISA, OECD Publishing, Paris.

Ви можете побачити – і спробувати – деякі завдання, що використовуються в оцінюванні читання онлайн на веб-сайті Австралійської ради з питань освіти: <http://cbasq.acer.edu.au/index.php?cmd=toEra2012> (доступ 16 липня 2015 р.)

Відвідайте сайти:

www.pisa.oecd.org

www.oecd.org/pisa/infocus

Adults in Focus

Education Indicators in Focus

Teaching in Focus

Читайте також:

Чи можуть школи допомогти інтегрувати іммігрантів?

Фотографії: © khoa vu / Flickr / Getty Images © Shutterstock / Kzenon © Simon Jarratt / Corbis

Цей матеріал опублікований під відповідальністю Генерального секретаря ОЕСР. Висловлені тут погляди та наведені аргументи не обов'язково відображають офіційну позицію країн-членів ОЕСР.

Цей документ, а також будь-які дані та карти, включені до цього документа, не зачіпають статусу або суверенітету будь-якої території, розмежування міжнародних кордонів та назви будь-якої території, міста чи місцевості.

Статистичні дані щодо Ізраїлю надані відповідними органами Ізраїлю. Відповідальність за ці дані лежить на відповідних органах. Використання цих даних ОЕСР не зачіпає статусу Голанських висот, Східного Єрусалиму та ізраїльських поселень на Західному березі за умовами міжнародного права.

Переклад: ШПАК Ю. О., методист відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти.

Науковий супровід і редагування: ВАКУЛЕНКО Т. С., заступник директора Українського центру оцінювання якості освіти, національний координатор PISA в Україні; ТЕРЕЩЕНКО В. М., начальник відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти.